

Gemeente
Sliedrecht

Ruimtelijke Vernieuwing

Een gemeentelijk programma als doorwerking van een van de opgaves uit Koers 2030

Fractiespecialisten overleg 4 oktober
2021

Van opgave naar programma

- **Doel van deze avond:**
  - hoe komen we
    - van de politiek geformuleerde **opgave uit de Koers 2030**
    - **naar een programma ruimtelijke vernieuwing**
- **Vanavond de eerste bouwstenen voor het programma!**
  - resultaat nemen we mee bij voorbereiding raadsvoorstel
    - programma ruimtelijke vernieuwing
    - besluitvormend raad 14 december

Proces tot nu toe

- **CIB van 20 april**

- in november een verdere concretisering en visualisatie van de ontwikkelmogelijkheden.

- **Presentatie op 10 mei**

- aankondiging van een programmaplan met ruimtelijk kader en financiële onderbouwing

- **CIB van 20 juli**

- 'Wij willen u begin oktober in een openbaar fractiespecialistenoverleg meenemen in deze eerste resultaten. Uw eerste reactie hierop vormt de basis voor het raadsvoorstel Programma Ruimtelijke Vernieuwing.'

Kaders voor het programma ruimtelijke vernieuwing

- **Volgend uit Koers 2030 en Omgevingsvisie**
- **Programma**
  - samenhang staat voorop
  - van projecten naar programma
- **Voortgang en bijsturing**
  - programma wordt jaarlijks concreter
    - van kaderstelling naar afwegen van risico's
    - mogelijk zelfs bijstellen van het programma
  - raad
    - jaarlijks programmaplan
    - tussentijdse projectinformatie

Belangrijkste resultaten 2030

- ✓ **Plancapaciteit minimaal 2.000 woningen in Sliedrecht**
  - ✓ beneden de A15 en in Sliedrecht Noord
  - ✓ in samenhang ontwikkeld
- ✓ **Kwaliteit toevoegen**
  - ✓ twee groene verbindingen polder - Merwede
  - ✓ door nieuwe verkeersverbinding met elkaar verbonden
- ✓ **Voorzieningenniveau in stand gebleven**

Veel uitgezocht en in gang gezet

Stedenbouwkundige kaders	Financiële en ontwikkelstrategie	Haalbaarheid
Stedenbouwkundige studie <i>Palmbout - Sabien Thomaes</i>	Voorwaarden en marktconsultatie <i>Akro consult - Walter Stam</i>	Meervoudig lokale samenwerking <i>Studie MLL - Mecanoo</i>
De eerste presentatie van het masterplan. Welke toekomst verdient ons dorp?	Wat moet je dan regelen om van droom naar daad te gaan?	Wat is er mogelijk langs de MLL?

Programmamanager

Verkenning

Sliedrecht

Het dorp, de polder en de
verbinding

Een tussenstand

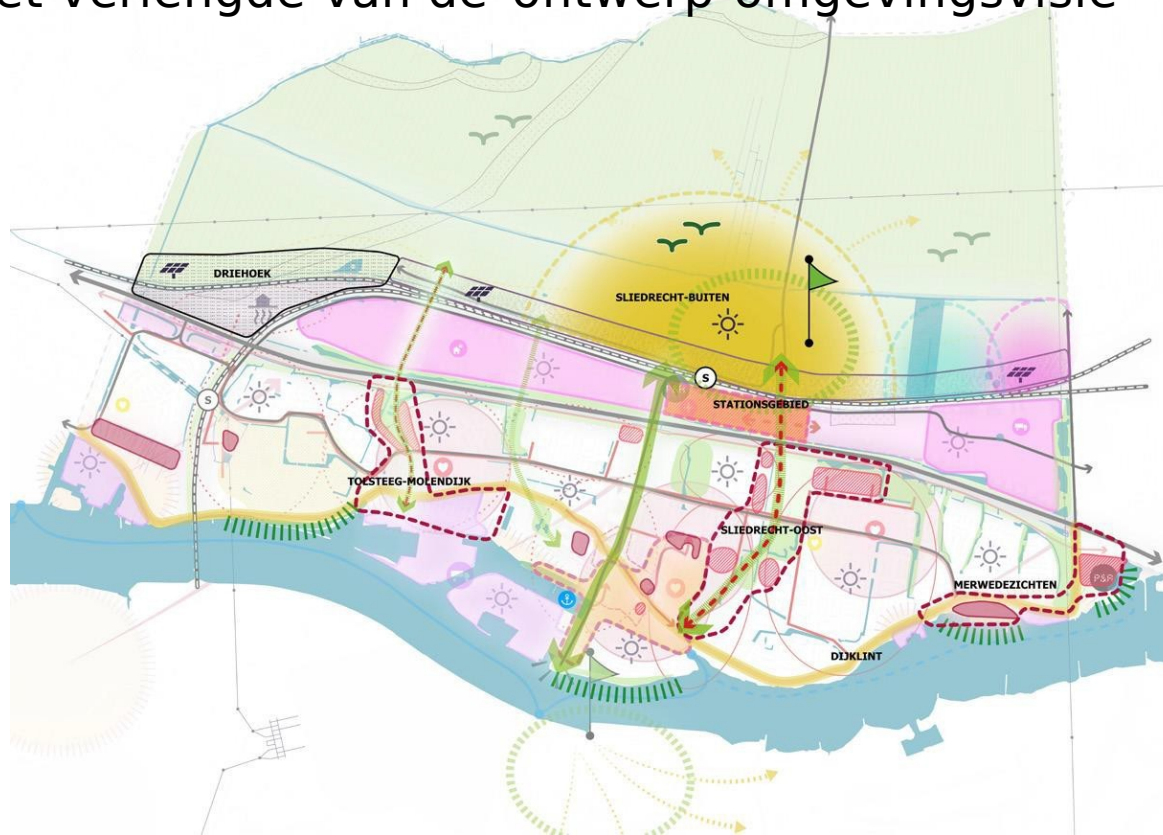

Opgav

e

Verkenning van de ontwikkelingsmogelijkheden geheel Sliedrecht

In het verlengde van de ontwerp-omgevingsvisie

Tekening
omgevingsvisie

Opgav

e

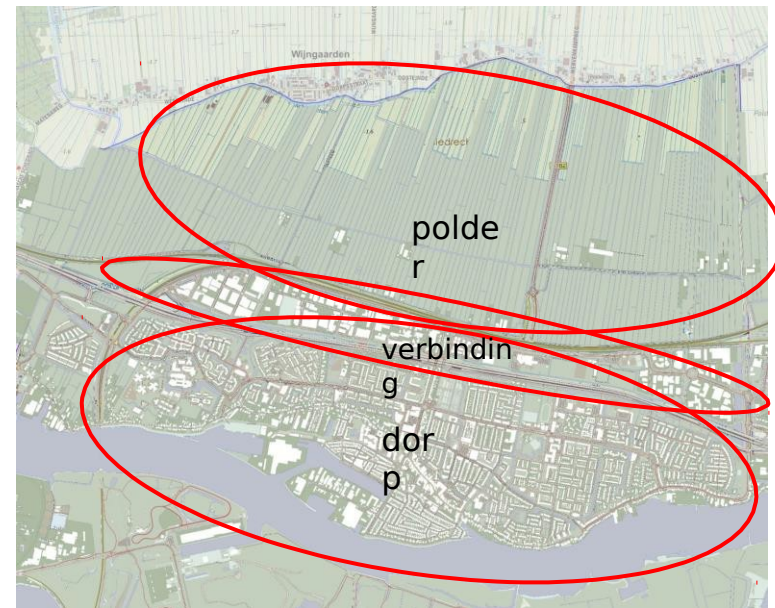
Bouwen en kwaliteit toevoegen

Wonen

- Polder en dorp worden **in samenhang** ontwikkeld.
- **2500 extra woningen** in polder en dorp in 2040.
- Extra woningbouw is vooral gerealiseerd in het
- Overgrote deel in periode 2030 (2000 wo).
midden- en hoger segment.
- Het lager segment van de woningmarkt **is vernieuwd door nieuwbouw, sloop en/of renovatie.**

Werken en voorzieningen

- **Ruimte voor bedrijven** uiteindelijk **gelijk of groter.**
- Het **voorzieningenniveau** is in stand gebleven of **versterkt.**
- **Sport en recreatie** versterken

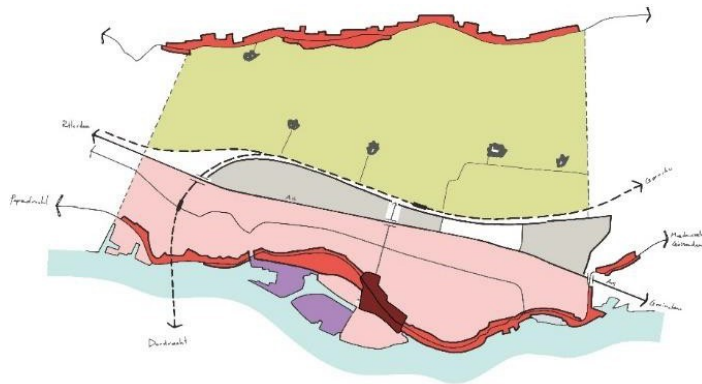
Opgav

e

Vergroenen en verduurzamen

Ruimte, sociaal en groen

- **Minstens twee groene verbindingen** tussen polder en Merwede.
- De verbinding van **Sliedrecht met de rivier** is op minimaal twee plaatsen aanmerkelijk verbeterd.
- De ruimtelijke vernieuwing is **klimaatneutraal en klimaat-adaptief**.

**niet
zo...**

**maar
zo...**

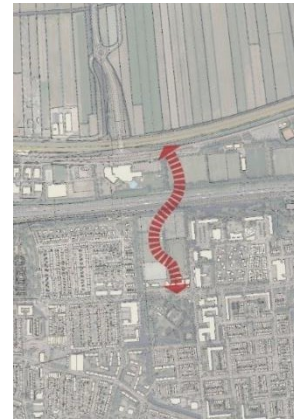
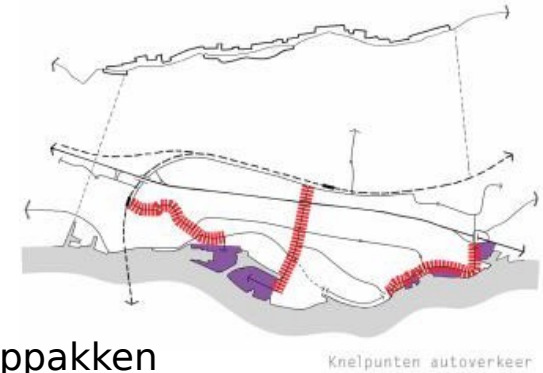
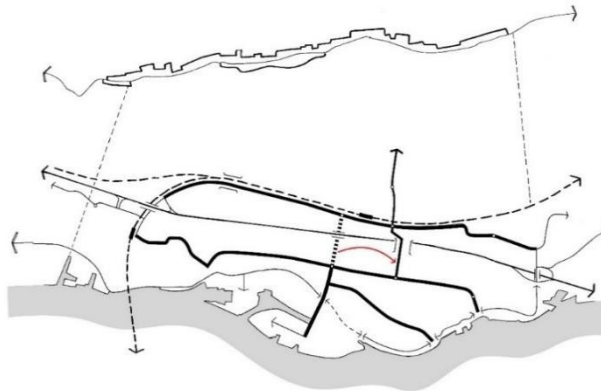

Opgav

e Verbeteren van de bereikbaarheid

Bereikbaarheid

- Knelpunten in het langgerekte Sliedrechtse netwerk goed oppakken
- Het lint & de Stationsweg aanmerkelijk **ontlasten van doorgaand verkeer...**
- **Een nieuwe verkeersverbinding** ter hoogte van de lijsterweg/ sportpark, die noord en zuid met elkaar verbindt.
- De nieuwe verkeersverbinding vormt **de noordelijke entree van Sliedrecht**

Integrale aanpak dorp en polder

Twee sporen en de samenhang daartussen

1. Binnen het dorp

- Welke concrete **programmatische mogelijkheden** zijn hier?
- Hoe hangen deze samen met **de ruimtelijke verbetering** van het dorp?

2. Wat zijn de kansen en voorwaarden ontwikkelingen in **Sliedrecht Noord**

- Welke concrete **programmatische mogelijkheden** zijn hier?
- Welke **toegevoegde kwaliteiten** biedt Noord voor heel Sliedrecht?

Wat voor dorp is Sliedrecht in 2030 ?

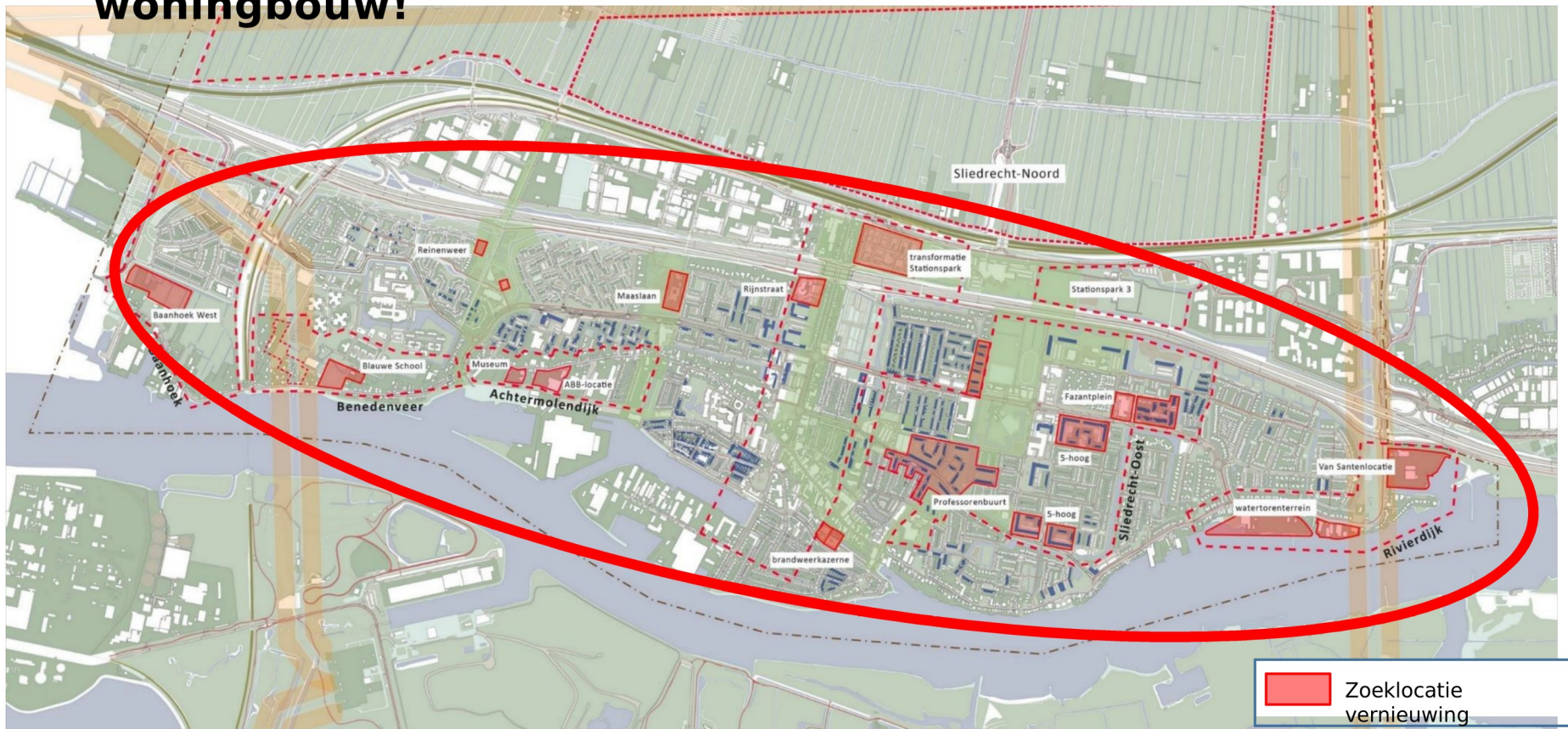
- Wat is de gewenste samenhang tussen dorp en Noord?
- Hoe is Sliedrecht erop vooruit gegaan?
  - Verkeerskundig, ruimtelijk, programmatisch

Start: herontwikkelingskansen

**Zoeklocaties voor vernieuwing: kansen voor
woningbouw!**

Start: herontwikkelingskansen

**Vernieuwing steeds koppelen aan
verbetering...**

Werken aan kwaliteit

**Hernieuwde aandacht voor de belangrijke lanen van
Sliedrecht...**

Thorbeckelaan,
nu

Thorbeckelaan,
toen

Rembrandtlaan,
nu

Rembrandtlaan,
toen

Werken aan kwaliteit

**Inzetten op aantrekkelijker openbare ruimte en
groen**

Eerste focus Sliedrecht

Oost

Oost is aan vernieuwing toe

Knelpunten

- Eenzijdige en verouderde woningvoorraad
- (Te) hoog aandeel (geconcentreerde) sociale woningen (Tablis)
- Leefbaarheid staat meetbaar onder druk
  - Landelijke leefbaarometer, 2018
  - Dashbord leefbaarheid 2021, gemeente Sliedrecht

Verschillende potentiële vernieuwingsproject

en

Woningbouwvereniging Tablis

Sportpark Noord

belangrijke partner in de

vernieuwing

Professorenbuurt

Rand Vogelbuurt

Kromme Stoep

Vernieuwing koppelen aan de Groene Long van polder tot rivier

- Integrale opgave
- Verbinden van onsamenvhangende groenstructuren
- Route voor fiets en voet van polder tot aan de rivier (greenway)
- Ruimte voor ontmoeting, sport en spel
- Aantrekkelijke route over/ onder de A15

 Zoeklocatie nieuwe verbinding

Hoe werken we eraan?

Programmatisch

- Totaal aantal woningen omhoog mits kwaliteit verbetert
- Meer menging van doelgroepen en woningtypes
- Geen structurele afname van sociale woningen in het dorp : wel verplaatsen
  - aandeel sociaal Oost naar beneden → kansen in West ?!
- Vijfhoog flats vervangen: dit vraagt om schuifruimte

Proces

- Geen grote tussentijdse tekorten → eerst bouwen, dan slopen!

Ruimtelijk

- Aantrekkelijker openbare ruimte
• Beter interactie gebouwen en de openbare ruimte
- Groenstructuur en blauw verbeteren

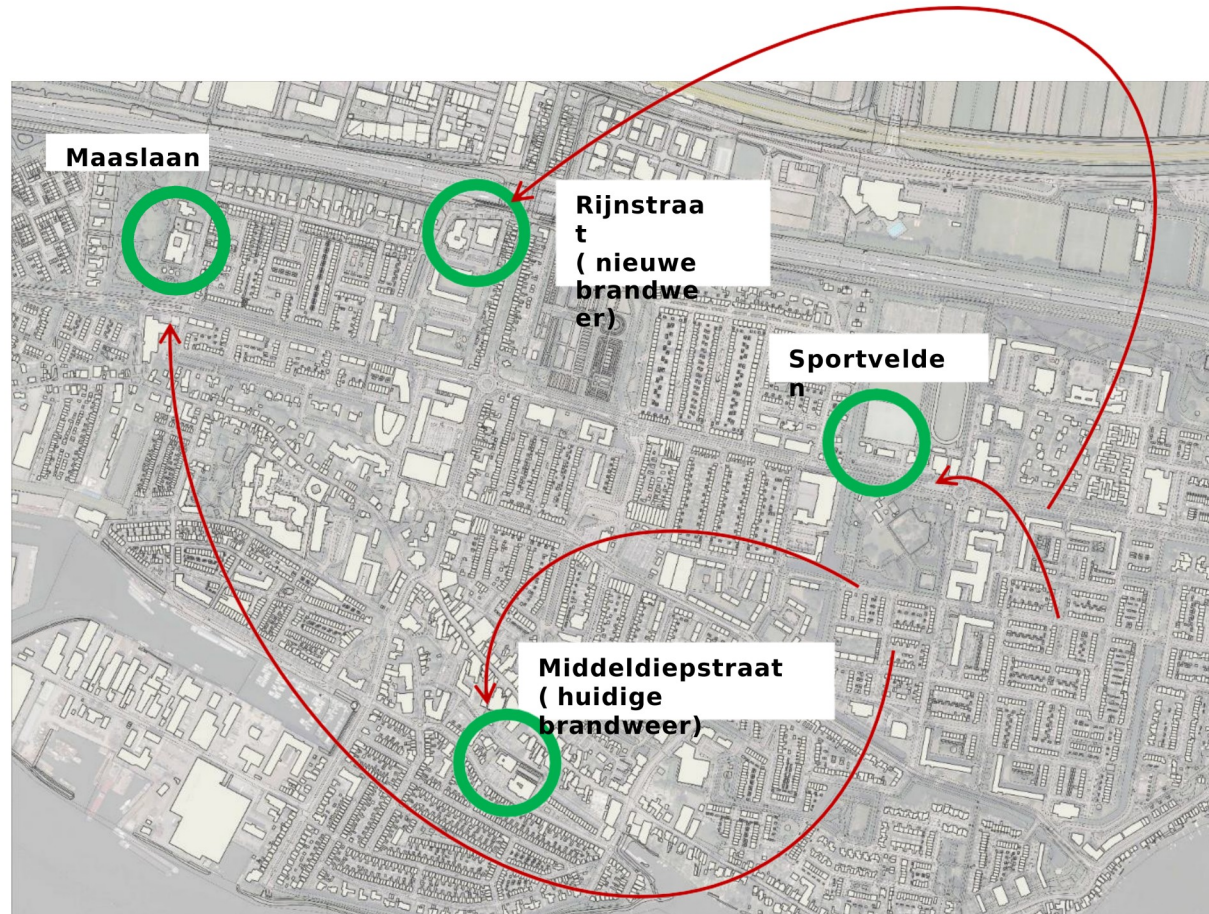
Hoe krijgen we dit voor elkaar?

De woningcarroussel/ schuifpuzzel in gang zetten

Eerst sociale woningen toevoegen waar nu geen woningen zijn. Deels buiten Sliedrecht Oost.

Mogelijke locaties:

- Maaslaan
- Sportvelden Thorbeckelaan
- Middeldiepstraat (huidige locatie brandweer)
- Rijnstraat (nieuwe locatie brandweer) plus wonen

Hoe kan dat eruit zien?

Samenhang tussen overkoepelend en deelprojecten

concept

Herontwikkelingskansen binnen het dorp

Tussentijdse conclusie

- Er zijn kansen voor vernieuwing in het dorp
- Zowel voor vernieuwen van de **woningbouwopgave** als voor het toevoegen van **groenwaliteiten**
- Er is **niet voldoende ruimte in het dorp** voor de volledige 2500 woningen (max. ca 700-1000 woningen extra?)
- Verdichten lijkt vanuit stedenbouw op **specifieke plekken** verantwoord (Fazantplein, BW plein, ...)

En nu de polder!

Barrière dorp en polder nu echt slechten

Zowel infrastructureel, programmatisch als ruimtelijk

Verbinde

n!

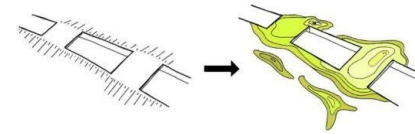
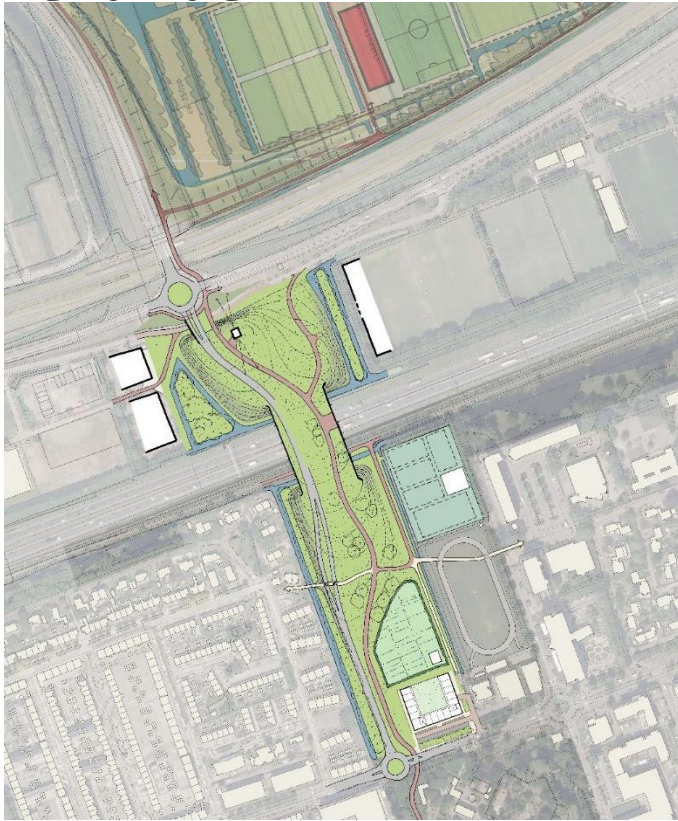
Een goede verbinding creëert nieuwe condities voor Sliedrecht en voor het ontwikkelen in de polder.

Echt verknopen van Sliedrecht en de polder

**Park over de barrière heentrekken als
verbinder**

Verschillende opties worden onderzocht

3 varianten in studie

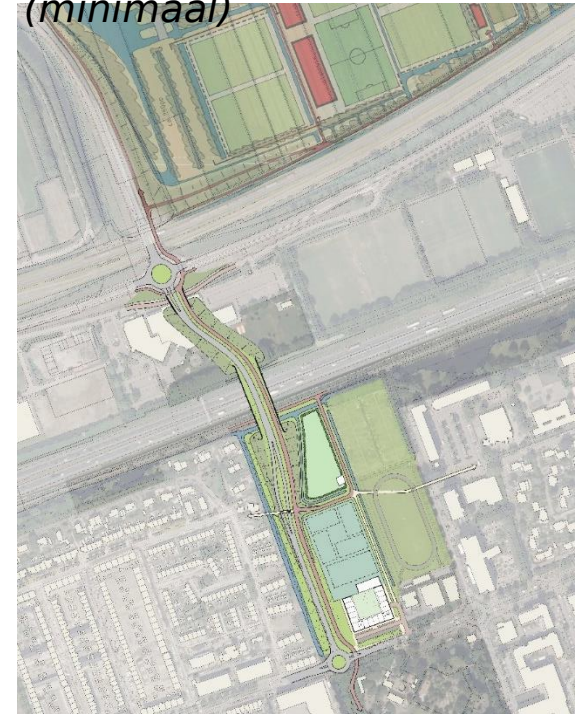
1.
Tunnel

2. Viaduct
(maximaal)

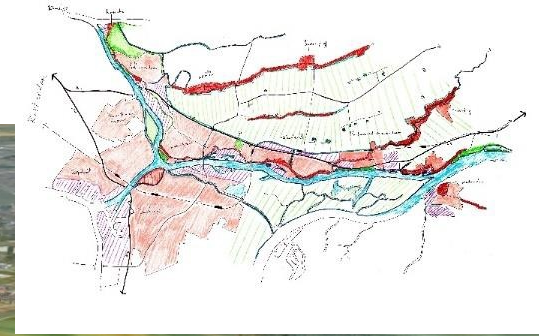

3. Viaduct
(minimaal)

Sliedrecht Noord, rand van het Groene Hart

Energi e!

Combineren met andere functies altijd
interessant Parkeren... leren, grazen,
geluidswering

Pijnacker: zonnepanelen in de geluidswering

Combinatie van zonnepanelen met begrazing

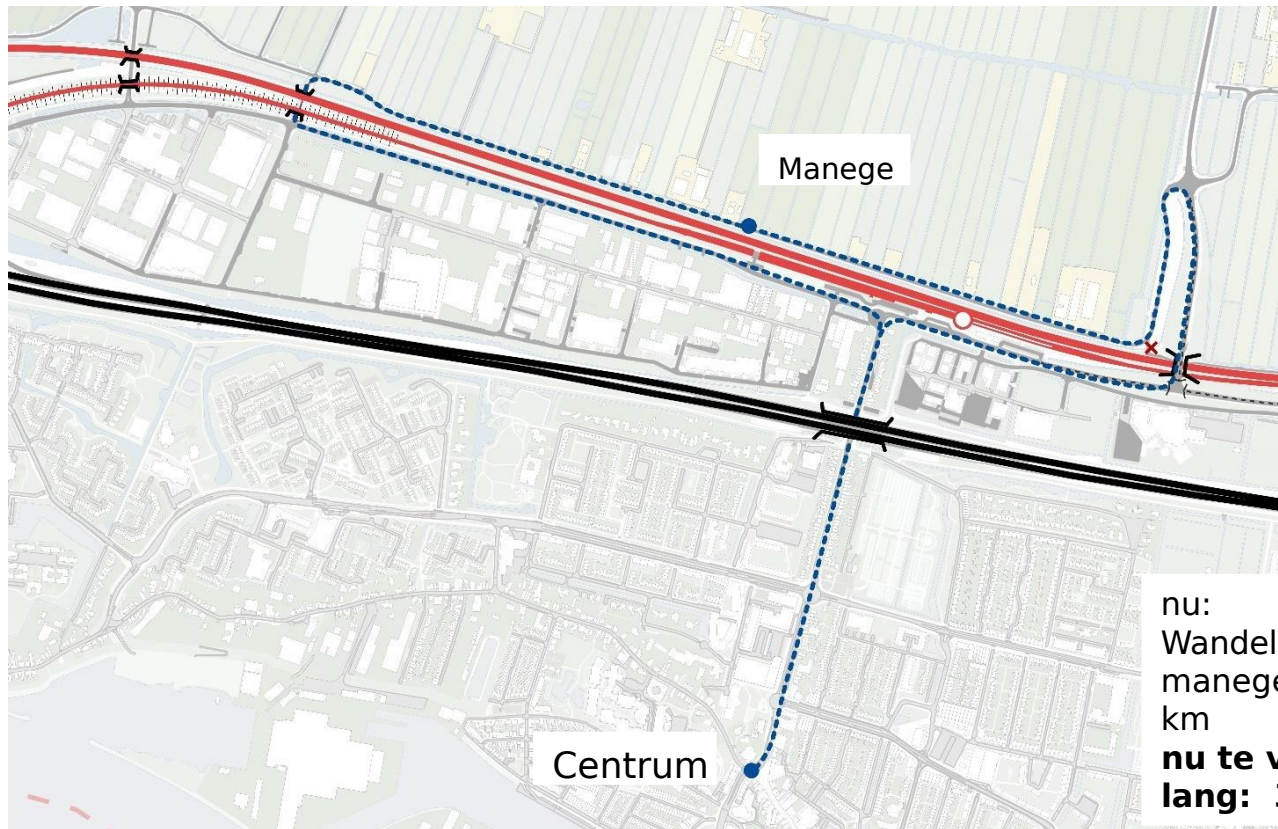
*Zonnepanelen op de geluidswal. in combinatie met
agrarisch medegebruik*

De polder ook te voet en fiets veel beter bereikbaar

Nabijheid van de polder is enorme kans

nu:
Wandeling centrum-
manege: hemelsbreed 1
km
**nu te voet/ fiets: 3 x zo
lang: 3 km!**

Fietsverbinding Tolsteeg!

Nieuwe fietstunnel bij het station/ Stationsweg

Zo de polder in...

Stationsweg

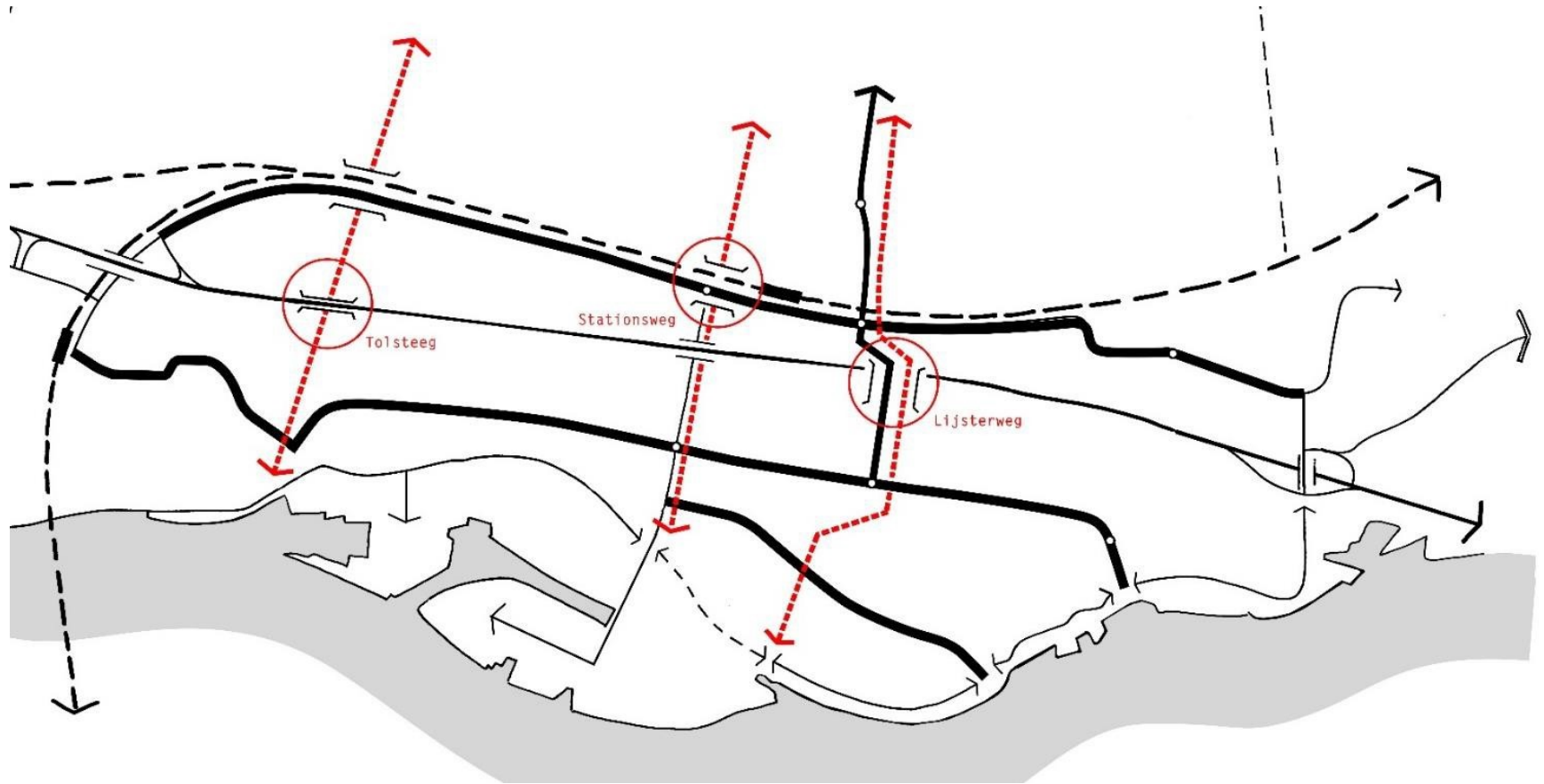
Stationspark

Station

Goede verknoping voor alle modaliteiten

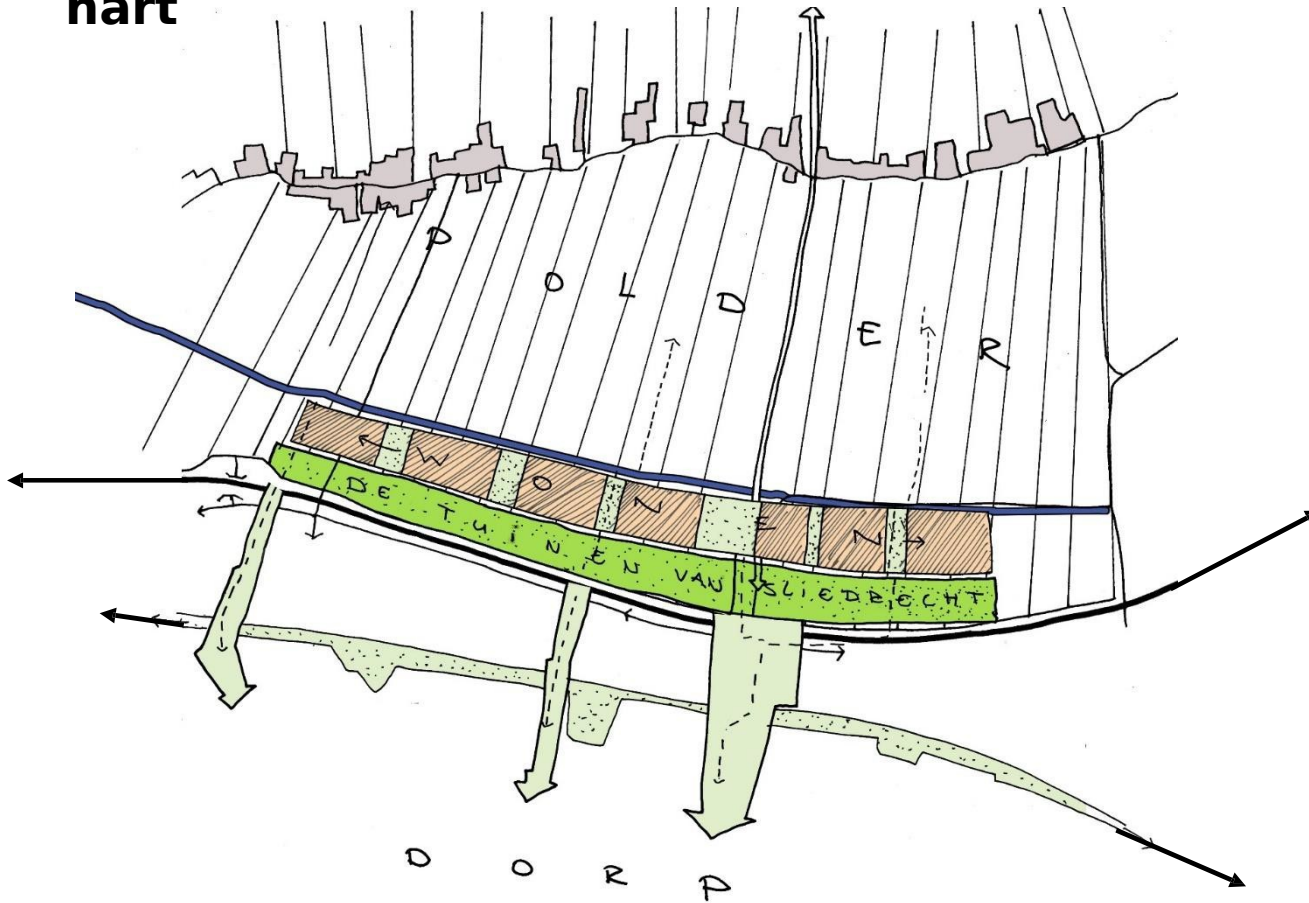

Hoofddopz

et

Een nieuwe rand aan het groen hart

Rand van
Alblasserdam

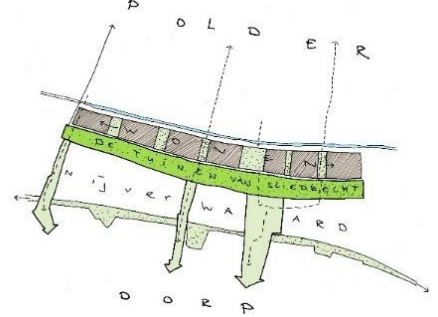
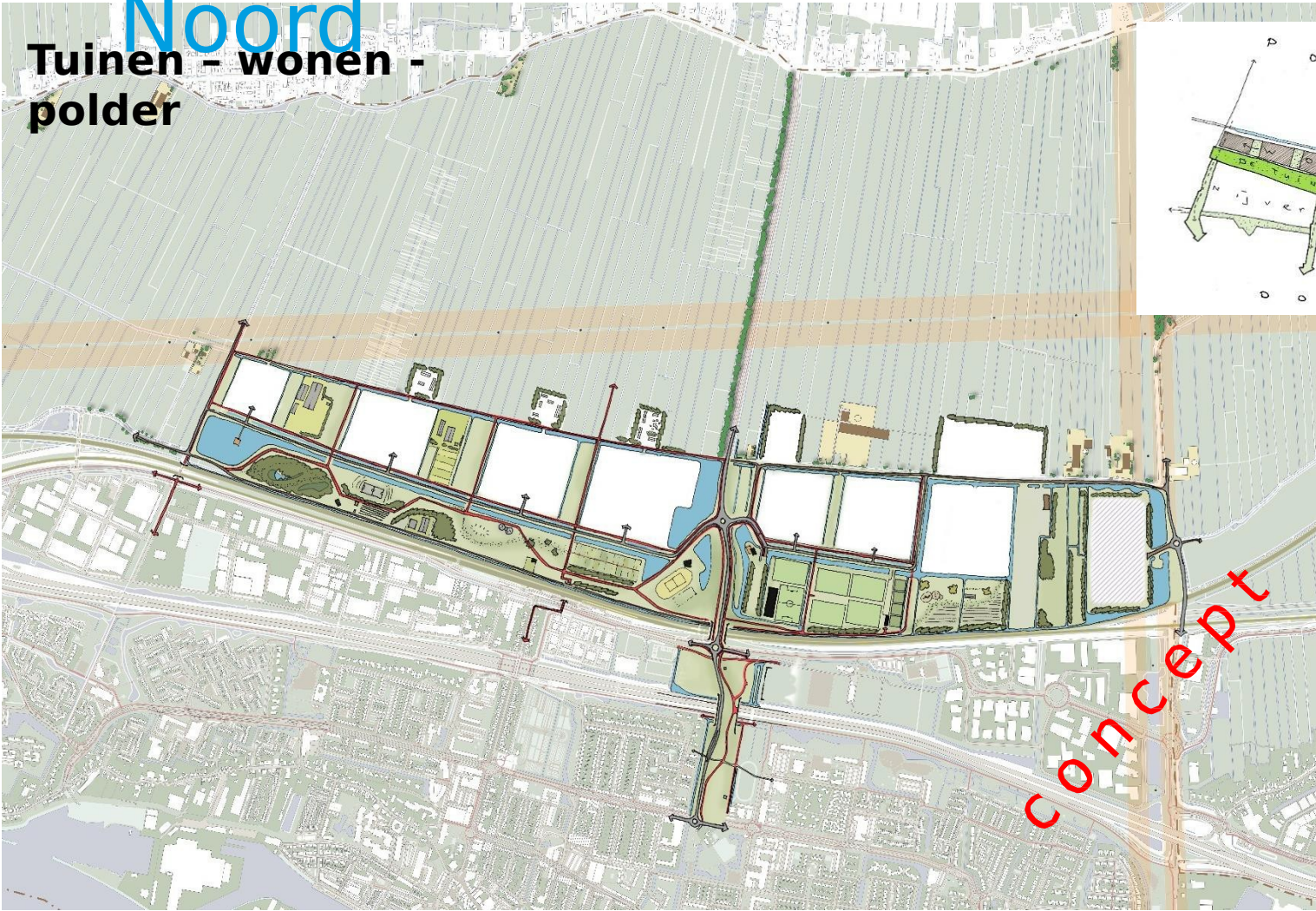
Middelwetering
Sliedrecht

Vlekkenplan Sliedrecht

Noord

Tuinen - wonen -
polder

'Groene' programmering

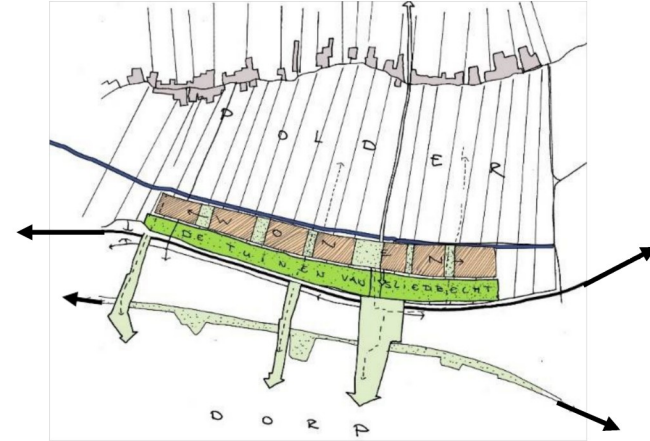
2,5 kilometer park met goede verbindingen naar buiten!

Nieuwe 'rondjes' voor de Sliedrechter

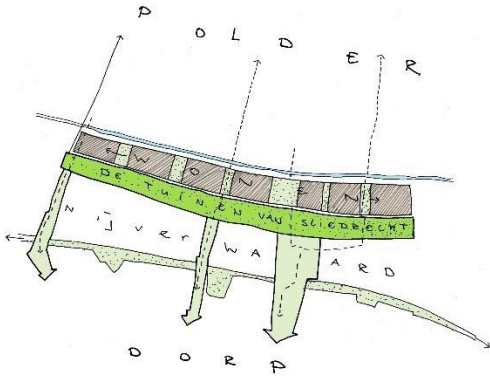
Tiendweg - Tuinen van
Sliedrecht

Polder eindelijk toegankelijk en rondje Tiendweg

Fietsen, wandelen, skaten, hardlopen in aanvulling op de Tiendweg

Recreatief Programmeren!!

Voorbeelden in Park Leidsche Rijn, Annie MG Schmidtpark

Bijvoorbeeld:

- Mountainbike parcours
- PolderSpeelTuin
- Open luchttheater
- Skatepark
- Tuinieren
- Urban sports park
- Evenemententerrein
- Speeltuin
- Jongeren ontmoetingsplek
- Bos
- Zwembad?
- Dicht bij OV

Klimaat adaptief!

Wateropvang en ecologie

Programma en belemmeringen

Ruimteclaims (Wonen, energie (RES), recreatie, sport, water)

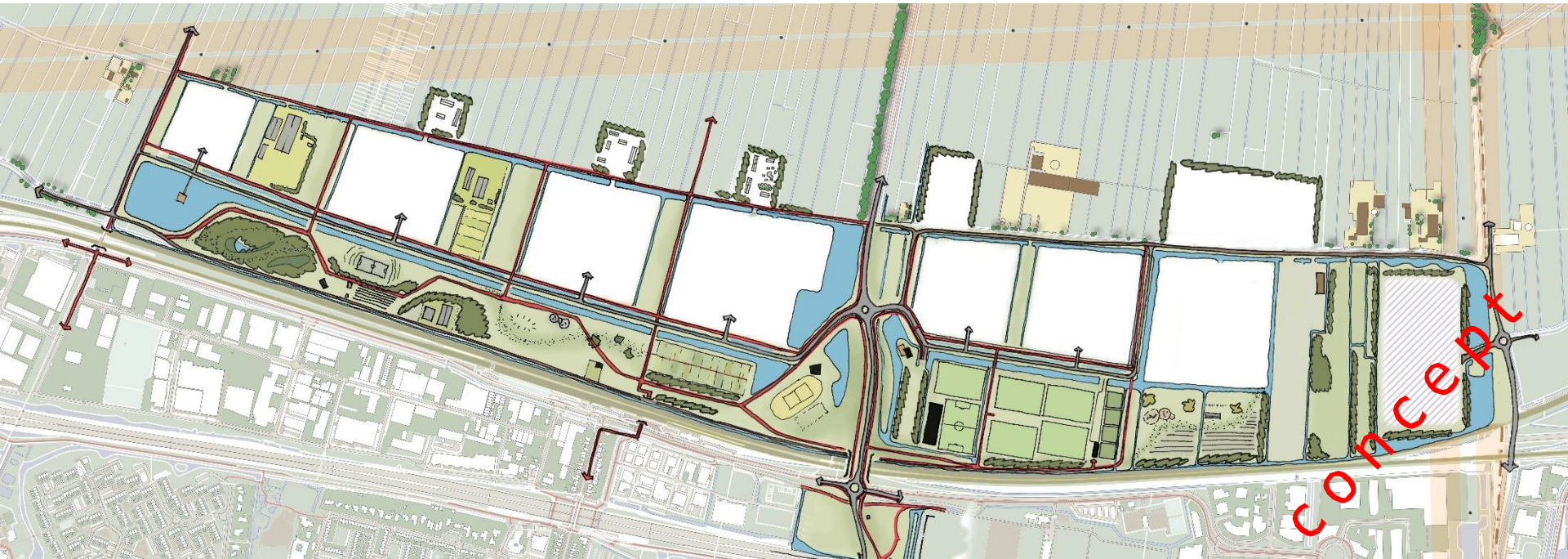
In onderlinge samenhang ontwikkelen

'Rode' programmering

In de witte velden is ruimte voor woon
programma en overig programma
(voorzieningen?)

Welke 'rode' programmering past hier?

Diverse doelgroepen en
dichtheden Gevarieerd
woongebied Voorzieningen?

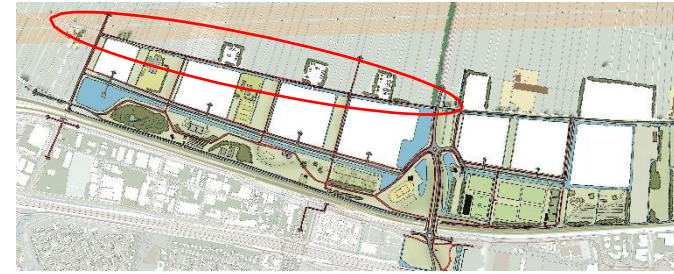

Wonen in en aan de polder kan op veel
manieren

Identiteit vanuit de polder?

**Geen formele nieuwe
dorpsrand !**

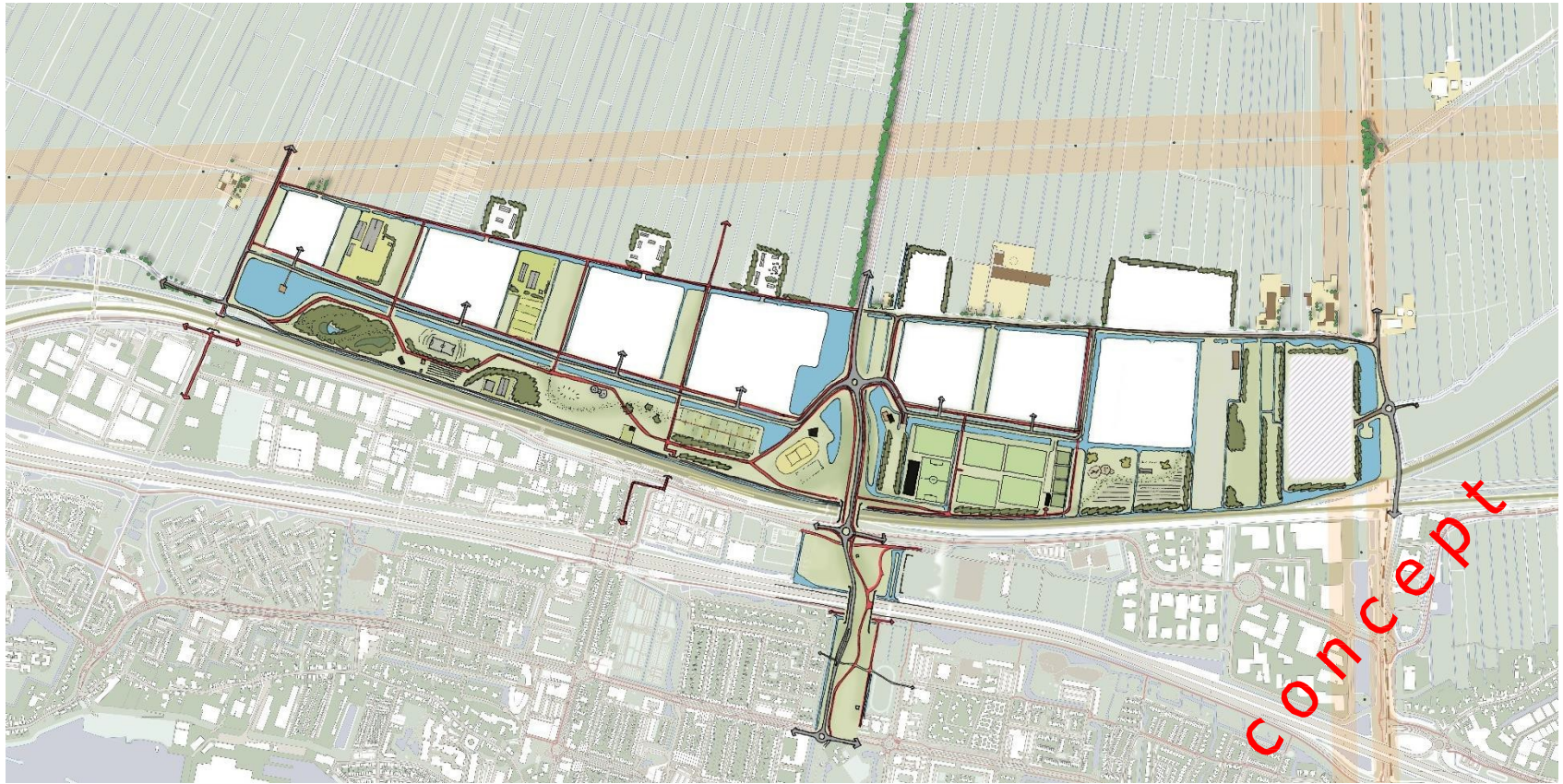

*Nieuw
Lekkerland*

Wonen in de velden

Capaciteit bandbreedte 1250-1600
woningen

Wordt
vervolgd...

Van droom naar daad...

‘Een harde plancapaciteit van 2.000 woningen in 2030’

- Wat is er nodig om deze ambitie te realiseren?
- *Walter Stam* van Akro Consult

Haalbaarheid woningbouwambities

Eerste ruimtelijke en programmatische analyse

- Optelling (potentiële) locaties woningbouw leidt tot 2.000+ woningen
- Binnenstedelijke inbreiding én uitbreiding in de polder is daarvoor nodig (van de 'makkelijke' tot de 'moeilijke' locaties)
- Belangrijk om voldoende overmaat in plancapaciteit te organiseren

Haalbaarheid woningbouwambities

Eerste marktanalyse

- Markt onderschrijft de woningbouwambities vanuit marktpotentie en -behoefte
- Vraagt actieve rol en regie van gemeente in de realisatie ervan
- Investeringsbereid indien duidelijkheid en enige mate van zekerheid vanuit gemeente wordt geboden

Haalbaarheid woningbouwambities

Programmatische haalbaarheid

- Binnendorps en in polder biedt voldoende mogelijkheden voor gedifferentieerd woningaanbod
- Binnendorps: ook aanpak/uitbreiding bestaande woningen met corporaties belangrijke opgave
- Voornamelijk behoefte aan starterswoningen, appartementen, twee-kappers in het duurdere segment en seniorenwoningen

Haalbaarheid woningbouwambities

Financiële haalbaarheid ambities

- Realisatie woningbouw in polder is grote opgave met forse voorinvesteringen:
  - Ontsluiting/verbinding met bestaande kern
  - Ophoging/versteviging veengrond
- De markt kan dit niet alleen oppakken (o.a. door verdeeld eigendom en haalbaarheid individuele ontwikkeling)
- Gemeente kan dit ook niet alleen
- Dit vraagt (en wordt ook vanuit de markt gevraagd) om langjarige samenwerkingsafspraken/-constructie tussen markt en gemeente

Haalbaarheid woningbouwambities

- Door samenwerking markt-gemeente kan zoet en zuur gecombineerd worden en wordt vanuit een totaalprogramma gewerkt
- Gemeente heeft nauwelijks grondeigendom dus inzet vooral op regie, verbinden en realisatie bovenwijkse voorzieningen
- Inzet op kostenverhaal (bij binnendorpse locaties en in polder)
- Daar waar mogelijk passief grondbeleid, daar waar noodzakelijk actief grondbeleid
- Inzet van Fonds en inzet op additionele middelen (vanuit bijv. Rijk)

Haalbaarheid woningbouwambities

Verkenningen voor vervolgitwerkingen nu al nodig:

- Aanvullend onderzoek is uitgezet voor de kosten van een verbinding tussen de polder en de kern van Sliedrecht
- Geo- en civieltechnisch onderzoek uitgezet voor kosten verstevigen veengrond in de polder
- Gemeentelijk instrumentarium inrichten (kostenverhaal, opzet fonds)
- Bezien mogelijkheden corporaties (vertalen in prestatieafspraken)
- Verdere verkenningen met markt over de mogelijkheden (voorverkenningen om te komen tot een

Indicatie tijdshorizon

- **Binnenstedelijke herstructurering**
  - 2022-2023: uitwerken samen met Tablis
  - 2023-2025: nieuwbouw buiten Oost
  - 2025-2035: sloop en nieuwbouw in Oost
- **Nieuwe Lijsterverbinding**
  - 2022-2025: uitwerking en financiering
  - 2025-2030: aanleg
- **Sliedrecht Noord**
  - 2022-2025: studie, planologisch gereed maken
  - 2025-2040: voorbereiding en woningbouw

Hoofdlijnen programmmaplan

- **Kaders voor het programma ruimtelijke vernieuwing**
  - te bereiken resultaten
  - functie programmadocument
- **Stedenbouwkundige kaders**
  - stedenbouwkundig kader
  - binnenstedelijke herstructurering
  - locaties voor de binnenstedelijke herstructurering
  - verkenning van de nieuwe Lijsterverbinding
  - ontwikkeling van Sliedrecht Noord
- **Financiële kaders**
  - Ruimtelijk Vernieuwingsfonds / reserve
Grondbedrijf
- **Haalbaarheid**
  - marktconsultatie
  - lobby

Dit zijn de bouwstenen

1. Herontwikkelingskansen binnen het dorp
  2. Barrière slechten
  3. Sliedrecht Noord: groene en rode programmering
  4. Haalbaarheid, publiek-private samenwerking, fonds ruimtelijke vernieuwing
- Voor deze opgave hebben we deze nadere kaders nodig
  - Via BOB-structuur kan de raad aangeven hoe en wat we met de bouwstenen aan de slag gaan

Gemeente
Sliedrecht